

W związku z wejściem w życie Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 17 lipca 2014 r. w sprawie badań lekarskich osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdami i kierowców (Dz.U.2014.949) poniżej przedstawiamy zalecenia IMP w Łodzi dotyczące badań profilaktycznych pracowników, którzy w ramach wykonywanej pracy kierują pojazdami silnikowymi i nie podlegają ustawie o transporcie drogowym.

Przy wprowadzaniu obecnie obowiązującego rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 17 lipca 2014 r. w sprawie badań lekarskich osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdami i kierowców zrezygnowano z określenia w nim zakresu badań dla kierowców pojazdów służbowych. W związku z powyższym, jako przedstawiciele instytutu badawczego w dziedzinie medycyny pracy opracowaliśmy zalecenia mające na celu ujednoczenie sposobu przeprowadzania badań ww. osób wraz z kryteriami zdrowotnymi, dostosowując je do nowych regulacji prawnych. Należy pamiętać, że zgodnie z § 2. ust. 4 Rozporządzenia Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 30.05.1996r. w sprawie przeprowadzenia badań lekarskich pracowników, zakresu profilaktycznej opieki zdrowotnej nad pracownikami oraz orzeczeń lekarskich wydawanych do celów przewidzianych w Kodeksie pracy, lekarz przeprowadzający badanie profilaktyczne powinien korzystać z zaleceń dotyczących postępowania lekarskiego w stosunku do pracowników poddanych określonym narażeniom, upowszechnianych przez jednostki badawczo-rozwojowe w dziedzinie medycyny pracy.

Zakres i częstotliwość badania profilaktycznego ustala lekarz sprawujący profilaktyczną opiekę zdrowotną w oparciu o „Wskazówki metodyczne w sprawie przeprowadzania badań profilaktycznych pracowników”, będące załącznikiem do Rozporządzenia Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 30.05.1996r. w sprawie przeprowadzenia badań lekarskich pracowników, zakresu profilaktycznej opieki zdrowotnej nad pracownikami oraz orzeczeń lekarskich wydawanych do celów przewidzianych w Kodeksie pracy. W ww. „Wskazówkach” brak jest osobnej pozycji pod postacią kierowania pojazdami. Należy przyjąć, iż powyższa czynność jest pracą wymagającą pełnej sprawności psychoruchowej, o której mowa w punkcie 2 części V „Wskazówek” (Inne czynniki).

W związku z powyższym zakres i częstotliwość badania powinny być zgodne z wytycznymi określonymi w przepisach prawa. Biorąc pod uwagę bezpieczeństwo

pracowników i innych uczestników ruchu drogowego dodatkowo zaleca się poszerzenie badań o ocenę widzenia zmierzchowego i wrażliwości na olśnienie oraz standardowe przeprowadzanie oceny narządu wzroku przez lekarza okulistę w badaniach okresowych.

Badanie oceniające widzenie zmierzchowe i zjawisko olśnienia powinno być wykonywane co 4-6 lat, a po 60 roku życia – co 2-3 lata, czyli z częstotliwością podobną do określonej dla kierowców podlegających ustawie z dnia 6 września 2001r. o transporcie drogowym (tekst jednolity: Dz. U. 2013 r. poz. 1414 z późn. zm.). Należy pamiętać, że obecnie wykonywane przez psychologów testy sprawności psychoruchowej nie obejmują oceny ww. parametrów. Badanie oceniające widzenie zmierzchowe i wrażliwość na olśnienie może być wykonane:

- ▶ przez lekarza uprawnionego lub lekarza okulistę lub inną odpowiednio przygotowaną merytorycznie osobę (jeśli dysponują odpowiednim sprzętem diagnostycznym)
- ▶ przez psychologa zatrudnionego w pracowni psychologicznej wyposażonej w odpowiedni sprzęt diagnostyczny.

Biorąc pod uwagę powyższe, standardowy zakres badań lekarskich osób, które nie są zatrudnione na stanowisku kierowcy, a w ramach obowiązków zawodowych kierują pojazdami silnikowymi powinien obejmować:

Badanie wstępne:

- badania lekarskie — ogólnolekarskie, okulistyczne, neurologiczne;
- badania pomocnicze — testy sprawności psychoruchowej, badanie oceniające widzenie zmierzchowe i zjawisko olśnienia, oznaczenie poziomu glukozy;

Badanie okresowe:

- badania lekarskie — ogólnolekarskie, okulistyczne, w zależności od wskazań neurologiczne;
- badania pomocnicze — badanie oceniające widzenie zmierzchowe i zjawisko olśnienia*, oznaczenie poziomu glukozy; w zależności od wskazań testy sprawności psychoruchowej.

Częstotliwość badań profilaktycznych to:

Do 50 roku życia – co 3-4 lata

Powyżej 50 roku życia – co 2 lata.

* co 4-6 lat, a po 60 roku życia – co 2-3 lata

Kryteria zdrowotne

Minimalne kryteria zdrowotne (oprócz innych wynikających z charakteru pracy) powinny być tożsame z kryteriami dla kategorii B prawa jazdy, określonymi w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 17 lipca 2014 r. w sprawie badań lekarskich osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdami i kierowców. Dodatkowo, w przypadku zakresu obowiązków służbowych wskazujących na konieczność kierowania po zmroku - wymagany jest prawidłowy wynik badania oceniającego widzenie zmierzchowe i wrażliwości na olśnienie.

Łódź, 20.10.2014r.

Opracowali:

dr n. med. Marcin Rybacki

prof. dr hab. n. med. Jolanta Walusiak-Skorupa

dr hab. n. med. Marta Wiszniewska

dr n. med. Andrzej Marcinkiewicz